

För längesedan, på den tiden Fionn och fianna hade makten i Irland, hände någonting med det berg som kallas Sliabh na mBan bhFionn, "de ljuslockiga kvinnornas berg". Några av de vackraste unga kvinnor som fanns i Irland på den tiden, togs in i det berget under förtrollning. Det gjordes ett älvslott åt dem inne i berget, och i det älvslottet fick de bo. De blev älvkvinnor och de syntes inte annat än när det behagade dem själva att visa sig. De stannade där för alltid inne i berget, och de åldrades inte med tiden eller blev skröpliga. Stundom visade de sig, och den som fick se någon av dem, kunde aldrig släppa den synen ur sitt minne för resten av sitt liv. Emedan de på det sättet visade sig tid efter annan, kallade man berget för "de ljuslockiga kvinnornas berg". Dessförinnan hade det kallats "Sliabh Feimhin".

Stundom visade sig de "ljuslockiga jungfrurna" för att göra gaga; men det var inte alltid de gjorde godt. Ibland gjorde de ondt. Om det växte upp en vacker ung flicka i grannskapet, så kanske någon av dem visade sig för henne för att röva bort henne. Flickan blev då tagen in i bergets älvslott, men hos hennes familj där hemma lämnade de en ömklig skenbild som jämrade sig och vådades en liten tid och till slut dog.

Det hände en gång långt senare att något sådant hände på en plats som inte låg långt från berget. En Herre som bodde där hade en dotter. Flickan var omkring tolv år gammal, och hon var så vacker och söt och behaglig, att var och en som såg henne, hade svårt att taga ögonen från henne, och var och en som sade ett berömande ord om hennes skönhet, brukade spotta på henne för att "de goda" (älvfolket) skulle få motvilja mot henne så att det inte skulle vara någon risk för att de skulle röva bort henne till berget. Flickan själv var förstås mycket förargad när man spottade på henne, och det kunde man ju inte förtänka henne.

En dag var det en gammal gumma som berömde henne, och som glömde att spotta på henne. Samma dag fick flickan se en av de "ljuslockiga jungfrurna" från berget. Flickan blev sjuk. Efter få dagars förlopp var det uppenbart för var och en, att det alls inte var hon själv som låg i sängen, utan att flickan hade bergtagits, och att en skenbild utan värde hade

A 644:2

lagts i hennes ställe. Efter någon tid dog skenbilden. Alla kände sorg och saknad efter henne, för att nu inte tala om den sorg och saknad som flickans föräldrar kände. De trodde att det var deras eget barn, deras ~~XX~~ vackra flicka som deras hjärtan var så innerligt fästa vid, och som nu hade dött. Men de kloke som visste något, de visste väl att det bara var en skenbild som hade dött, och att den vackra flickan var bergtagen.

Vid bergets fot på sydsidan bodde en kvinna som livnärde sig med spånad. Det skickades ull till henne från bygden där runtomkring, och hon ränsade och kardade och kämlade och spann den; och när hon hade nystat upp garnet i en rad runda vackra nystan skickade hon hem dem till deras ägare och så skickades de till vävaren som gjorde dem till vadmal, och så gjordes det till en rock eller äverrock till mannen i huset eller ^{också} ~~till en~~ ~~gjorde~~ ~~XXXXXX~~ hustrun sig en kjortel av det; och alla som fick se den nya rocken på mannen eller kjorteln på hustrun, brukade säga: "Mätte du få leva och slita den med hälsan!" Ibland hände det att gumman fick mer ull än hon kunde hinna karda och kämla och spinna under dagens lopp, och kanske folket som lämnat dit ullen kom och frågade varför det dröjde så länge. Då måste spinningumman använda en del av natten till arbete ^{natterbets} vid ljus, för att hinna med arbetet och minska dröjsmålet. Ibland då det var mycket att göra och folk var mycket ivriga att få sitt arbete gjort, så kunde hon sitta uppe vid arbetsljuset en god del av natten.

En natt då hon satt vid sitt nattljus på det sättet medan alla andra sov, tyckte hon att det kom folk till hennes dörr. Dörren öppnades, och in till henne kom sju kvinnor som bar en börda mellan sig. När hon såg närmare på dem och deras börda, såg hon att det var en död kvinna eller en avsvimnad kvinna som de bar emellan sig. De bar in kvinnan och lade henne raklång på golvet. Spinnerskan reste sig genast upp och kastade från sig sitt arbete.

"Är det död hon är?" sa hon.

"Nej", sa en av dem, "hon har bara fått ett svimningsanfall."

Hon sprang genast efter lite medicin som hon hade. De lade den avsvimnade kvinnan bredvid elden, och vad nu spinningumman hade för medicin åt henne, så dröjde det inte länge förrän hon kom till sans så pass så

ett hon kunde sätta sig upp. Hon drack en dryck som spinnerskan gav henne och hon åt lite mat, men hon sade inte ett enda ord. Spinnigumman talade flere gånger till henne medan hon höll på med att ge henne mat, men hon fick inte något svar. När hon hade fullständigt återfått medvetandet och hon andades lugnt och jämnt, sa spinnigumman till henne: "Lägg dig nu här på bädden ett tag, min lilla flicka, så får du snart tillbaka krafterna!" Och hon lade sig ner.

Då sade en av de sju till spinnigumman:

"Du fru med ullen! Om det är ull du spinner nu,

Kardom den, kämlom den; tack vare vår hjälp hinner du."

Som hon hade sagt detta, tog hon av ullen och började karda och kämla den. När hon sade orden, "tack vare vår hjälp hinner du", såg hon på en av de andra sex. Då sade hon samma ord:

"Du fru med ullen! Om det är ull du spinner nu,

Kardom den, kämlom den; tack vare vår hjälp hinner du."

Därmed såg hon på samma sätt på en tredje kvinna, och den tredje sade samma ord:

"Du fru med ullen! Om det är ull du spinner nu,

Kardom den, kämlom den; tack vare vår hjälp hinner du."

Och så såg hon på en fjärde kvinna som genast sade det samma. På det sättet fortsatte de, tills alla sju var flitigt sysselsatta, två med att karda två med att kämla, en med att spinna och två med att nysta, och så var arbetet i full gång.

Spinnigumman såg på dem och hon såg vilket vackert arbete de gjorde och hon var naturligtvis förtjust. Hon såg det stora arbetsbeting som hon hade fått sig förelagt, hon såg hur det hastigt minskades medan de präktiga nystanen ökades, och hon var storförtjust. Hon såg också att det arbete som de utförde, var bättre än hon själv skulle ha kunnat göra det, och det förundrade henne lika mycket som det glädde henne. Kardningen var bättre, för den gjorde ullen mjukare; kämlingen var bättre, för den gjorde ullen jämnare; spinningen var bättre, för den gjorde tråden så fullkomligt jämntjock, utan att den någonstans var hårdare eller lösare snodd än den borde vara, utan någon förtunning eller förtjockning på den; hela vägen var den lika jämn och vacker, jämnsmal och jämntät. Hon var storförtjust när hon såg på arbetet, för hon förstod att den tråden riktigt skulle

A 644.4

Hålla dem i smaken, som hade lämnat arbetet åt henne, när de fick se det.

När hon på det sättet hade sett på deras arbete en stund, började hon nicka och rätt som det var så hade hon somnat.

När hon vaknade ur sin sömn, var det redan ljusan dag. Hon sökte samla sitt minne och såg sig omkring. Det fanns ingen mänsklig varelse i stugan mer än hon själv. De sju hade gått sin väg. Hon tittade åt sängen. Där fanns heller inte någon. Hon tittade åt det hållet där en stor hög ull rätteligen borde ligga. Där fanns inte en ulltapp men en stor ståtlig hög med nystan i stället för ullen. Då förstod hon att de sju kvinnorna hade gjort hela arbetet, och när de hade gjort det färdigt, så hade de gått sin väg medan hon sov. Då hon nu tänkte på dem och drog sig ordentligt till minnes, förstod hon i sitt stilla sinne, att hon aldrig med sina ögon hade skådat vackrare kvinnor än de, men den åttonde kvinnan, hon som hon hade låtit ligga i sin säng, hade varit den vackraste av dem alla. De var över måttan vackra alla sju så snart de inte jämfördes med den kvinnan som hon hade väckt upp ur svimningen. Vackra kvinnor, ja utomordentligt vackra kvinnor, det var de sju, om det inte hade varit andra än de, men i jämförelse med dem som låg i sängen, så var de rent av fula.

Men vem var den vackra unga kvinnan som låg i sängen? Och vad var anledningen till hennes svimning? Och varför kunde hon inte tala ett enda ord? Och vad hade på det hela taget fört henne dit? Det såg inte ut som om hon hade hört samman med andra sju. Man skulle kunna tänka sig att det hade gått till så, att de hade funnit henne någonstans ute avsvimnad, och att de hade tagit henne med sig in för att väcka upp henne ur svimningen. Så tänkte spinngumman om saken, men hon kunde varken få ^{början} ~~hjälp~~ eller slut på historien. Hon måste ge upp hela frågan.

Så hände det någon tid därefter att hon åter hade en stor börda ull att karda och kämla, spinna och nysta, så hon var rädd att hon inte skulle kunna göra allt färdigt i tid åt dem som hade skickat till henne ullen. Hon hade suttit vid arbetet hela dagen från bittida på morgonen, men det var en stor del av betinget som inte var undångjort när natten föll på. Hon tände sitt nattarbetsljus och beredde sig att

tillbringa natten vid arbetet. Hon hade inte hållit på med sitt arbete, när dörren öppnades och in trädde en kvinna med sin huva på kappan slagen upp över huvudet. Hon gick fram dit där spinngumman satt och arbetade, stack bägge händerna i ullen och sade:

"Du fru med ullen! Om det är ull du spinner nu,

Kardom den, kämlom den; tack vare vår hjälp hinner du."

Knappt hade hon sagt dessa ord, förrän en andra kvinna kom in, och hon stack också med det samma båda händerna i ullen och sade det samma. Det dröjde inte länge förrän alla sju kvinnorna hade kommit in, gripit händerna fulla med ull och börjat arbeta raskt. Spinngumman visste väl vilka det var som hade kommit till henne, och hon var innerligt glad, för hon visste att arbetet snart skulle bli färdigt och att det skulle bli väl gjort.

De höll på med arbetet tills den sista ^akämlingen var spunnen till tråd, och den sista tråden var nystad, och det sista nystanet hade kastats på den stora högen av nystan som vuxit upp i ett hörn.

"Jag är mycket tacksam, snälla fröknar!" sa spinngumman, "Jag vet inte när jag skulle ha gjort allt detta arbetet om jag skulle ha gjort det ensam. Jag får tacka fröknarna så rysligt mycket!"

"Den ena hjälpen är den andra värd, goda gumma!" sa den första kvinnan som kommit in. "Du gjorde oss en tjänst härom natten då vi var här, och vad du då gjorde för oss, stod inte i vår makt att göra själva. Det är väl då det minsta vi kan göra för dig till gengäld att komma och hjälpa dig. Man kan inte veta om vi inte behöver din hjälp en gång till."

"Och det är väl det minsta jag kan göra, om jag står till tjänst när helst min hjälp kan behövas", sa spinngumman.

Så steg alla upp, drog upp huvorna över sina huvudena och gick sin väg därifrån.

Arbetet var så väl gjort att man gav särskilt ^{över allt i}akt ~~på~~ grannskapet på att det var bättre än vanligt, och det gav anledning till att man mer än förut anlitade spinngumman. Det skickades ull till henne i stora tunga buntar. När hon nu hade övermätt av arbete att utföra och det inte stod i hennes makt att hinna med det, hur flitig hon än var och hur mycket nattarbete hon än gjorde, så kom de sju och gjorde arbetet åt henne

A 644:6

Till slut kom den tiden då den nyss omtalade unga ^{låg döende} flickan ~~dog~~ och all sorg och saknad drabbade hennes föräldrar. Och så kom den tiden då de kloke sade att det inte alls var flickan som ^{var där} ~~XXXXXX~~, utan att hon hade rövats bort och att det alls inte var hon som låg i sängen utan en skenbild som hade lämnats där medan hon själv rövades bort! Och så kom den tid då skenbilden dog.

Samma natt som skenbilden dog, kom de sju in till spinngumman och hade med sig en flicka som de bar mellan sig alldeles som den första gången de kom.

"Nu behöver vi din hjälp, hederliga gumma", sa den första av dem, som alltid talade.

Spinngumman skyndade emot dem och tog i sina armar flickan, som efter vad hon tyckte, antingen var död eller i så djup vanmakt att det var nästan detsamma som död, så stel och orörlig var hon. Gumman hade inte förr fått syn på henne riktigt, förrän hon ^{kände igen} ~~XXXXXX~~ henne. Det var just den flickan som hade bergtagits. Men spinngumman lätsade minsann inte om att hon hade känt igen henne. Hon bar henne bort i andra änden av rummet och lade henne på sin bädd. Hon började försöka väcka henne ur hennes dvala alldeles som hon hade gjort med den första flickan. Men hon hade något som kallas sömnål. Om den sömnålen stacks in i huvudet på någon, så kom en så djup sömn på den mänskan att den föreföll som död, och hon kunde inte vakna ur den sömnen, förrän sömnålen drogs ut ur huvudet. Spinngumman stack nu sömnålen i flickans huvud utan att de sju märkte det. De sju höll på med att karda, kämla och spinna, medan spinngumman såsom de trodde höll på att väcka upp flickan ur hennes svimning, och natten gick.

Till slut bröt dagen in, men flickan hade ^{inte vaknat} ~~XXXXXX~~ ur sin vanmakt, och det syntes alltjämt inte något tecken till att hon snart skulle komma till ~~XXXXXX~~ igen. De sju viskade ivrigt med varandra. Då de viskat slut, talade den första av dem, hon som alltid brukade föra ordet: "Hustru sa hon, "nu måste vi gå vår väg. Vårda flickan väl! Vi kommer till dig igen när natten kommer. Vid det laget har hon vaknat ur sin vanmakt. Vårda henne väl, så skall vi ge dig riklig ersättning."

"Det skall jag göra, snälla fröknar", sa spinngumman. Därefter gick de.

A 644:7

Det blev dag.

~~XXXXXX~~ Så snart det blev riktigt ljus, drog spinn gumman ut sans och sömnnålen ur flickans huvud. Hon fick genast tillbaka ~~XXXX~~ medvetande och reste sig upp. Hon kände igen spinn gumman och berättade för henne, att man hade gett henne någon dryck som hade tagit från henne medvetandet, och sedan det ögonblicket visste hon inte var hon hade varit, förrän hon fick tillbaka sansen i spinn gummans säng.

Gumman gav henne lite att äta och dricka, och sen hon på det viset hade hämtat krafter tillräckligt för att kunna gå, satte gumman på henne sin egen kappa och slog upp kapuschongen över huvudet på henne, så att ingen skulle kunna se hennes ansikte. Så gick de åstad tillsammans till flickans föräldrars hus. Spinn gumman talade om hela historien från början till slut för föräldrarna, och de förstod hela sammanhanget. De var naturligtvis mycket glada och innerligt tacksamma mot spinn gumman, och de försäkrade gång på gång, att de skulle vedergälla henne för den stora tjänst hon gjort dem.

Så kom gumman tillbaka till sin stuga och funderade fram och tillbaka på vad hon skulle svara de där damerna när de kom tillbaka. Hon visste inte något bättre svar än att säga dem att flickan kom till sans igen och att hon därefter hade gått sin väg. När natten kom, höll hon sig vaken och väntade. Början av natten gick utan att någon hördes av. Midnatten kom, men de kom inte. Och när det sedan dagades, hade de fortfarande inte kommit. Så gick den ena dagen efter den andra, en vecka, en månad, ett helt år, men de lät fortfarande inte höra av sig. Då tänkte hon för sig själv, att de inte vidare ämnade komma.

Så hade emellertid två hela år gått till ända. Spinn gumman satt och arbetade. Hon hade en kolossal hög med ull att karda och kämla och spinna. Natten hade fallit på, och hon hade tändt sitt nattarbetsljus för att arbeta hela natten. Då lyftes dörrklinkan och dörren öppnades. In kom den där första kvinnan med kapuschongen uppdragen över huvudet så långt, att spinn gumman inte kunde se annat än ögonen, men de lyste också skarpt och livligt. Hon gick fram till ullen, stack bägge händerna in i den och sade;

"Du fru med ullen! Om det är ull du spinner nu,

Kardom den, kämlom den; tack vare vår hjälp hinner du."

Knappt hade hon sagt ut de sista orden, förrän den andra kvinnan kom in. Hon hade också ~~blivit~~^{kåpan} över huvudet och hennes ögon glödde under huvan. Hon gick fram till ullen, stack in fingrarna och sade samma strof. På det sättet kom den ena efter den andra in, tills de var tjugosju stycken, och de arbetade ivrigt. Spinn gumman började bli rädd, men hon lät ingenting märka. Hon insåg att det låg någon ond avsikt under deras besök, men hon var på sin vakt. Till slut talade en av dem, den som alltid brukade föra ordet.

"Stig upp, mor lilla", sa hon, "och lägg på mer ~~bränsle~~^{bränsle} åt oss. Natten är kall!"

Natten var visst inte kall. Och det var redan en stor eld på ~~härden~~^{härden}. Men hon steg upp och lade mer torv på elden. Hon låtsade som om hon var överförtjust över ~~arbetet~~^{arbetet} som de så raskt gjorde undan.

"Sätt den där stora grytan på elden, mor lilla", sa hon som förde ordet. "Vi börjar bli hungriga och törstiga".

Det var en väldig gryta. Man kunde stoppa ner en hel människa ^{iden} och koka henne levande. När nu ~~grytan~~^{grytan} hade satts på elden, talade kvinnan åter.

"Gå", sa hon, "och hämta vatten och håll det i grytan, för eljes spricker den. Elden är för stark."

Spinn gumman gav akt på att de alla gjorde miner åt ~~varandra~~^{varandra} och skrattade i mjugg, men hon låtsade ~~ingenting~~^{ingenting} om. ~~ingenting~~^{ingenting} Hon tog med sig en spann och gick ut till källan. Hon bar in en spann vatten och hällde den i grytan. ^{Den} ~~grytan kunde inte bli full~~^{grytan kunde inte bli full} ~~om man så sloge tjugo spannar vatten i den.~~^{om man så sloge tjugo spannar vatten i den.} Hon låtsade som om hon skyndade sig allt vad hon kunde med att springa till källan och att fylla grytan så fort som möjligt. När de såg hur hon skyndade sig blev det mycket miner dem emellan och de skrattade mycket i mjugg. Ingen av dem lade märke till att hon hade några onda aningar gentemot dem.

När hon hade hämtat åtskilliga spannar vatten och hon skulle springa efter en till, sade hon: "Jag måste raska på, så fröknarna inte rent förgås av hunger och törst innan jag får grytan full."

Hon sprang ut och fortsatte att springa, tills hon var så långt från

dörren att de inte längre kunde höra ljudet av hennes steg. Då stannade hon, kastade av sig skorna och smög sig tillbaka utan att göra något buller. När hon kom till dörren, lade hon örat mot dörrspringan för att höra om de hade något att säga. Och hon fick höra.

"Det dröjer inte länge innan den är full tillräckligt", sa den som alltid brukade föra ordet.

"Vad skall vi då göra, vår drottning?" sa en annan.

"Då stoppar vi henne i grytan och kokar henne levande. Vi sticker en sömnål i henne, och den får sitta kvar en stund", sa den första.

När spinngumman hade hött det, smög hon sig tillbaka till det stället där hon hade lämnat sina skor och vattenspannen. Hon tog på sig skorna och sprang till andra ändan av huset. Där gav hon sig till att ropa av full hals, och det var ett klart och starkt rop som hördes mer än en halv fjärdingsväg runtomkring från den platsen där hon stod.

"Grannar, ohoj!" ropade hon, "Spring, spring, spring! De ljuslockiga kvinnornas berg står i lågor! De ljuslockiga kvinnornas berg står i lågor!! De ljuslockiga kvinnornas berg står i lågor!!!"

De tre gånger nio kvinnorna inne i stugan hörde ropet och varningen. De släppte arbetet ur händerna och rusade på dörren allesamman, och så bar det iväg med dem uppför berget så fort benen kunde bära dem. Spinngumman kastade sig ner på marken tills de hade hunnit undan. Sen sprang hon in och låste dörren. Hon vred om nyckeln i låset och lade geasa på nyckeln att hålla dörren låst. Så ställde hon eldtången vid härden och lade geasa på den att inte röra sig från sin plats. Hon högg fast yxan i huggekubben och lade geasa på den att inte röra sig från stället. På det sättet ställde hon varje sak på sin rätta plats och lade sträng geasa på dem alla att inte röra sig från sina platser förrän hon själv löste dem från geasa. Knappt hade hon hunnit att sätta den sista saken stadigt under geasa, förrän hon hörde kvinnorna komma till dörren. En av dem försökte lyfta på klinkan. Men det tjänade ingenting till, för dörren var låst.

A 644:10

"Öppna dörren, spinn gumma!" sa kvinnan därute, "så slutar vi arbetet åt

"Nej jag öppnar inte", sa hon, "för då blir jag stoppad i grytan."

"Öppna, öppna, nyckel i låset!" sa kvinnan där ute.

"Det kan jag inte", sa nyckeln. "Jag sitter här i låset och är under strängaste geasa att hålla dörren stängd."

"Öppna, öppna, långbenta eldtång!" sa kvinnan därutanför.

"Det kan jag inte", sa eldtången. "Jag står här på min rätta plats vid elden och med mitt huvud mot spiselkanten, och det har ^hlagts strängaste geasa på mig att inte röra mig från stället."

"Öppna, öppna, yxa!" sa kvinnan där ute.

"Det kan jag inte", sa yxan. "Jag är här på min plats med min egg fäst i huggekubben, och det har lagts strängaste geasa på mig att inte flytta mig från den plats där jag är."

"Öppna, öppna, nystan!" sa kvinnan där ute.

"Det kan jag inte", sa nystanen, "Vi ligger där du lämnade oss, och det är strängaste geasa på oss att inte flytta oss därifrån, förr än vi har lösts från de geasa du själv lade på oss då du kastade oss från dig."

"Öppna, öppna, spinnrockshjul!" sa kvinnan där ute.

"Det kan jag inte", sa spinnrockshjulet. "Sn~~odden~~^{odden} är lagd om mig, och jag kan inte röra mig utan tillstånd av ~~snodden~~^{snodden}."

"Öppna, öppna, spinnrocksnodd!" sa kvinnan där ute.

"Det kan jag inte", sa snodden. "Jag är lagd om hjulet, och jag kan inte göra annat än snurra nockrullen rundt."

"Öppna, öppna, nockrulle!" sa kvinnan där ute.

"Det kan jag inte", sa nockrullen. "Det är strängaste geasa på mig att inte göra annat än snurra rocktenen rundt."

På det viset fortsatte de att kalla på de föremål som fanns där inne, och be dem öppna dörren, men det misslyckades varenda gång, eftersom varje sak var under geasa på sin plats. Till slut kom de att tänka på en sak som

aldrig någonsin lagts under geasa, och som inte kan läggas under geasa så länge den är inom hus, emedan den inte har någon uppgift att utföra inomhus. Men spinngumman var dem för slug. Hon visste att hon inte kunde lägga geasa som kunde på en sak inte längre hade någon uppgift att fylla, och den sak det här gällde, var det vatten hon hade tvättat sina fötter i. När hon nu inte kunde lägga geasa på fotvattnet, så slog hon ut det utanför dörren innan hon stängde den.

"Öppna, öppna, fotvatten!" sa kvinnan där ute.

"Det kan jag inte", sa fotvattnet. "Jag är här ute under dina fötter under ärttörneriset."

När de fick det svaret från fotvattnet, så förstod de att de hade överlistats. De gick ursinniga sin väg. De finns någonstans uppe i berget, och jag har inte hört att de har kommit ner sedan.